

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Barendrecht; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 6,— per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Zo zij niet spreken naar dit Woord

Tot de wet en tot de getuigenis! Zo zij niet spreken naar dit woord, het zal zijn dat zij geen dageraad zullen hebben.

Jesaja 8 : 20

Israël had voor hart en leven tot de wet van Mozes en tot het getuigenis van de profeten zich te wenden, om onderwezen te worden in de rechte wegen des Heeren.

Maar ach, dat werd niet meer in alles ter harte genomen. Men ging voor de levenden in het leven voor zichzelf de doden vragen, daar de Heere van hen geweken was. Bevreesd voor de Filistijnen en verlaten van God nam Saul zijn toevlucht tot een dode. Maar neen, Samuël had geen troostwoord voor hem, de naakte werkelijkheid van een verschrikkelijke ondergang werd hem aangekondigd.

Toen vader Abraham sprak tot de rijke man van de grote kloof tussen hemel en hel, zeide hij: „Ik bid u dan vader, dat gij Lazarus zendt tot mijns vaders huis; want ik heb vijf broers, dat hij hun dit betuige, opdat zij niet komen in deze plaats der pijniging”.

Zeker, het is wel waar dat het de zorgeloze zondaar betuigd moet worden, dat er een grote kloof geslagen is door de zonde tussen God en zijn ziel. En dat kan door iemand weggenomen worden, Die uit de doden is opgestaan. Door iemand, Die de smart van de totale Godsverlating ten volle heeft doorworsteld.

Tot op de dag van heden leert de Man van smarten zorgeloze zondaren wenen over de grote kloof, geslagen door de zonde tussen God en onze ziel, in de verheerlijking van wederbarende genade. Van Hem heeft Mozes gesproken, hebben de profeten met klaarheid getuigd. In Zijn sterven, is het afsterven van de oude mens, en in Zijn opstanding de opstanding van de nieuwe mens. Bij het schrijven van de wet, als wet van het verbond der genade, in het hart stort de Heere Zijn liefde er in uit. En vanuit die liefde tot God wordt de grote en diepe kloof innig beweend. Een kloof, die alleen door God in Christus teniet gedaan kan worden. „Het verbond der genade is die weg, langs welke God door Christus het Eigendom wordt van de zondaar en hij het eigendom van God”.

De dageraad der hoop, het licht van Gods vriendelijk aangezicht is alleen in het Woord te vinden. Wij hebben met al onze vragen onze toevlucht te nemen tot de wet en tot de getuigenis!

Komt men in zijn persoonlijk of kerkelijk leven met een bepaalde zaak in aaraking, die getoetst moet worden aan het Woord des Heeren, dan verlangt men daarover een Goddelijke uitspraak.

Maar als de Heere daarover dan zwijgt in Zijn Woord, zodat het door Hem niet geboden,

noch verboden wordt, dan is het toch wel geoorloofd dat te doen?

Daar is een grote geneigdheid in de mens het kwade goed te praten; want het wordt ons niet rechtstreeks verboden en daarom zal het ons niet tot zonde aangemerkt worden. Eeuwen lang kwam het niet op vanuit het hart der kerk het vrouwenkiesrecht in te voeren. Maar nu men het allerwegen ingevoerd heeft, zal ons inzicht toch ook gewijzigd moeten worden. Men is het met aanroeping van Gods Naam gaan toetsen aan het Woord en tot de ontdekking gekomen, dat de Schrift het vrouwenkiesrecht wel niet gebiedt, maar toch ook niet verbiedt. En ziet, men heeft met krenking van dit woord: Zet de oude palen niet terug, die uw vaderen gemaakt hebben, het vrouwenkiesrecht ingevoerd. Al hebben we in deze zaak, die gebracht werd voor het aangezicht des Heeren, wel geen positieve uitspraak, dan doen wij het maar negatief, want de Schrift verbiedt het niet.

Hier geeft de levende God ons geen antwoord en daarom gaat men in deze gewichtige zaak maar leven uit de beginselloosheid van de onwetendheid. Terwijl op de erve van des Heeren kerk alleen datgene bestaansrecht heeft, omdat het gekeurd is door de proefsteen van Gods getuigenis. Elke zaak waarmee wij komen voor Gods aangezicht, moet van Godswege bestaansrecht bekomen om het kerkelijk in te voeren.

Hiermede heeft men een nieuw twistvuur ontstoken, want men wil het beginsel, dat het vrouwenkiesrecht vanuit het Woord veroordeelt niet langer aksepteren. Het doet niet ter

VAN DE ADMINISTRATIE

Dankbaar zijn wij, dat er velen zijn geweest die de laatste weken het verschuldigde abonnementsgeld ons toezonden. Toch zijn er nog die dit tot heden nog niet deden, aan wie wij bij deze berichten, dat er alsnog tot 1 sept. a.s. daarvoor gelegenheid is. Na 1 sept. is het de bedoeling, allen, die dan nog niet hebben betaald, een herinneringskaart toe te zenden. Uiteraard zullen dan de kosten daaraan verbonden, namelijk drukkosten en porto, in rekening worden gebracht. Een laatste verzoek dus aan hen, die de vierde jaargang nog niet betaald hebben dit nu te doen voor 1 sept. a.s. Met veel dank berichten wij, dat weer aan giften is ontvangen f 109,—. De vakantietijd is weer voorbij, waardoor er weer meer gelegenheid is tot het werven van nieuwe abonnees. Wij zien weer belangstellend uit. Ons gironr. is 70.43.50 t.n.v. Adm. „Bewaar het Pand”, v. Eeghenstr. 14, Alphen a.d. Rijn. v.d.L.

zake al ontstaat er verwijdering en verbittering door, men stapt er overheen. Vanuit de praktijk worden wij er toe verplicht het duidelijk en scherp te zeggen. Wij doen dat echt zo maar niet, het raakt de eer van Christus, de plaats Hem van God gegeven in het hart der kerk. Het is ons tot grote droefheid, want de dageraad der hoop, het licht van Gods vriendelijk aangezicht wordt er door weggedrukt.

Komt, laten wij tot de wet en tot de getuigenis onze toevlucht nemen in afhankelijkheid van de Heilige Geest, Die ons in de waarheid wil leiden, om die ook in deze gewichtige zaak recht te mogen verstaan. Daar is niet een zaak, die bestaansrecht had, gehandhaafd, maar een zaak, die geen bestaansrecht heeft in het Woord, ingevoerd. En hoe kan een huis, dat tegen zichzelf verdeeld is, bestaan?

Veel droefheid zou ons bespaard zijn gebleven zo men de oude palen van onze vaderen had laten staan in de vaste bodem van Gods getuigenis. En zo wij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn dat wij geen dageraad zullen hebben.

Waarschuwend worden wij gewezen op het ondergaan in de duisternis, opdat wij elkander zouden opwekken tot de wet en tot de getuigenis onze toevlucht te nemen. Om dit woord te verstaan: De opening Uwer woorden geeft licht, de slechten verstandig makende.

Nijkerk R. Kok

De Christinnereis is voor jong en oud

15.

Door te leven in de zonde moet de mens vanwege die verdorvenheid het genot der zaligheid derven. Zolang het hart de Heere niet aankleeft in de liefde, kan het licht van Zijn vriendelijk aangezicht niet aanschouwd worden. „Die zijn leven liefheeft, zal het verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal het bewaren tot het eeuwige leven”. Vanuit het gelovig denken en willen staat het hart afkerig tegenover de dienst der zonde. En toch welt uit de onzalige fontein van ons verdorven bestaan altijd weer boosheid en bitterheid op. Het gefluister van die stem, het gedurig veranderen van onze gedachten, zijn bewijzen dat de zonde in de wereld is, zij grijpt ons van alle kanten aan. De klacht: „O wee

mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech, dat ik in de tenten Kedars woon”, is u daarom niet vreemd.

„Indien de wereld, waarin Gods licht schijnt, door de mensen begeerlijk geacht wordt, wat moet de hemel, waar God alles in allen is, dan niet heerlijk zijn!” Indien wij van dit aardse leven, dat zoveel lasten en moeite met zich brengt, zo moeilijk kunnen scheiden, wat moet het leven daarboven dan niet zijn? Bij het licht van de Heilige Geest gaat Gods volheerlijke heilsopenbaring steeds meer schitteren in het oog van het geloof.

Ieder is geneigd de goedheid van mensen ten eerste te verheffen, maar wie verheft de goedheid Gods naar waarde? Door te leven

bij Gods goedertierenheid tot bekering, gaan wij daaruit spreken en zingen met het verlangen Hem daarin eeuwig te verheerlijken. „Wij verlaten zelden de dis of er is nog spijze over; zo is er in Jezus Christus meer gerechtigheid en verdienste dan de gehele wereld behoeft”. In het toevluchtnemend geloof klampt het hart zich vast aan de algenoegzame offerande van Jezus Christus tot verkrijging van de verzoening met God. Want door dit woord: „Zo zijn wij dan gezanten van Christus' wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus' wege: laat u met God verzoenen”, is het hart daartoe vervrijmoedigd.

Toen Uitlegger geëindigd had al deze lessen te geven, bracht hij hen weder naar zijn tuin en toonde hun daar een boom, die van binnen geheel vermolmd maar toch nog groen was en bladeren droeg. Nu vroeg Barmhartigheid wat dit te beduiden had.

„Deze boom”, zeide hij, „die van buiten schoon, maar van binnen vermolmd is, is het beeld dergenen, wier mond vol is van God, maar die inderdaad niets voor Hem over hebben. Hun hart is alleen nog goed tot tondel voor des duivels tondeldoos”.

Daar het hart van deze boom vermolmd is, kan hij dus nog wel blad maar geen vrucht voortbrengen. Alleen door de vernieuwing des harten is het mogelijk geloofsvruchten voort te brengen. En alle boom, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.

Intussen was het avondeten gereed, de tafel gedekt en de spijzen opgediend; allen zetten zich dus neder en toen het gebed was uitgesproken, begon men te eten. Het was de gewoonte dat Uitlegger voor zijn gasten, als zij waren aangezeten, muziek liet maken. Ook speelden de speellieden. Ook was er één die zong met een schone stem. Zijn lied was:

De Heer' is mij tot steun en sterkte,
Die mij onderhoudt is Hij.
Hoe zou mij dan ook iets ontbreken.
Dat nodig is voor mij?

Toen dit lied en ook de muziek geëindigd was, vroeg Uitlegger aan Christinne, wat haar wel het eerst had bewogen de pelgrimsreis te ondernemen. Christinne antwoordde: „In de eerste plaats was ik zeer getroffen door het verlies van mijn echtgenoot en ik treurde innig over zijn heengaan, doch dit was slechts natuurlijke genegenheid. Daarna kwamen de moeilijkheden en de strijd van zijn pelgrimsreis mij voor de geest, en ik bedacht hoe hardvochtig ik hem onder die omstandigheden had bejegend. Nu maakte zich een gevoel van schuld in zo hevige mate meester van mijn gemoed, dat ik tot vertwijfeling zou zijn vervallen, indien ik niet in een droomgezicht een blik had mogen slaan op de gelukstaat van mijn man, en ik niet een uitnodiging had ontvangen van de Koning van dat land om ook derwaarts te reizen. De droom en de brief beide werkten zo op mijn geest, dat zij mij dwongen deze weg te gaan”.

Bewogen is Christinne tot het geloof vanuit Gods ontfermende liefde, zo rijk en ruim verheerlijkt in haar man, die nu mag juichen voor Gods troon. In de nodiging van de grote Koning de stad van haar geboorte te verlaten en de reis naar het land van Zijn heerlijkheid te ondernemen, mocht haar hart voor het eerst Gods goedertierenheid smaken. En dat deed haar komen vanuit de dood tot het leven, vanuit de duisternis tot Gods wonderbaar licht. De Heere is haar te sterk geworden. „Maar”, vraagt Uitlegger, „was er niemand, die zich daartegen verzette?”

„Ja”, van tegenstand wist Christinne wel te spreken, „een buurvrouw, een zekere vrouw Vreesachtig (ze is verwant aan de man, die mijn echtgenoot van de reis wilde afschrikken). Zij hield mij voor half dwaas, omdat ik zulk een onzinnige zaak ging ondernemen, en deed al wat zij kon om mij te ontmoedigen. Zij bracht mij vooral onder het oog wat mijn man had moeten lijden en doorworstelen, maar dit alles kon mij toch niet afschrikken. Wat mij vooral zeer verontrustte, was een droom waarin ik twee booswichten

zag die, naar het mij toescheen, voornemens waren mijn reis te doen mislukken; ja ze hebben mij zulk een schrik aangejaagd, dat ik ieder, die ik tegenkom, met vrees zie naderen of hij mij enig leed mocht doen of mij van de weg afbrengen. Ja, ik wil u, mijnheer Uitlegger, wel zeggen (hoewel ik het niet gaarne aan iedereen zou vertellen) dat wij tussen dit huis en de poort, waardoor wij op deze weg kwamen, zo zijn aangevallen, dat wij genoodzaakt waren moord te roepen, en die twee aanvallers hadden zo grote overeenkomst met hen, die ik in mijn droom had gezien”.

Openhartig heeft Christinne gesproken vanuit de eerste beginselen van haar geestelijk leven, het komen tot de onberouwelijke keus de Heere te vrezen. En vanuit dat nieuwe leven mocht zij steeds krachtiger en duidelijker werkzaam worden tot zegen voor haar en haar gezin. Het is dan ook maar de vraag of de Heere de hoogste plaats heeft gekregen in ons hart en leven.

En nu wendde Uitlegger zich tot Barmhartigheid met de woorden: „En gij lieve, wat bevoog u om herwaarts te komen?”

Maar dat ging niet zo vlot als bij Christinne om daarop te antwoorden. Barmhartigheid bloosde en beefde, en kon gedurende een poosje niet antwoorden. Want juist op dat punt werd zij gedurig zo fel bestreden. En

toch wilde Uitlegger iets vanuit haar mond horen, daar het hem verteld was, dat zij zo maar niet meegegaan was. Vanuit haar innerlijk leven weet zij wel iets te vertellen, al is dat niet zo krachtdadig gegaan als bij Christinne en anderen.

„Nu, wees maar niet bevreesd; geloof alleen, en zeg maar wat u op het hart ligt”, sprak Uitlegger met een innerlijke drang om haar aan de gang te krijgen.

Toen begon zij, en zeide: „Waarlijk, mijnheer, mijn geringe ervaring maakt, dat ik liever het stilzwijgen bewaar, en juist dat doet mij wel eens vrezen, dat ik tenslotte nog bedrogen zal uitkomen. Ik kan niet, zoals mijn vriendin Christinne, spreken van gezichten en van dromen, en ik heb er geen ondervinding van wat het zegt de raad van goede vrienden in de wind te hebben geslagen”.

Nooit had Barmhartigheid eerder vanuit het leven der genade horen spreken bij haar komst in het huis van Christinne. En dat spreken was haar tot zegen. Hier werden haar blinde ogen geopend voor het geluk van Gods kinderen. Toen Ruth dat zag, verliet zij Moab en kleeftde haar schoonmoeder aan. Delende in de gunstbewijzen van Boaz noemde zij zich evenwel nog een vreemde, en toch was het haar keus de God van Israël te dienen.

Nijkerk

R. Kok

Wat is Evangeliseren?

Het Griekse woord „euangelizomai”, betekent in onze taal: het brengen van een blijde boodschap, of een verblijdend bericht. In de Griekse geschiedenis bracht een „euangelos” of heilbode het heuglijke bericht, dat er b.v. een troonsbestijging had plaats gevonden, een kind geboren was of een overwinning op de vijand behaald was. Zulk een bericht, heilsboodschap, noemde de Grieken een euangelion.

In het Nieuwe Testament heeft het altijd de betekenis van wat ~~God gedaan heeft in~~ Christus tot verlossing van zondaren.

Het Hebreeuwse woord „bissar”, dat in het Grieks met euangelizomai vertaald is, heeft in het Oude Testament niet altijd een geestelijke strekking. In 2 Sam. 1 : 20 lezen we b.v.: „Verkondig het niet te Gath”, en in Jer. 20 : 15: „Die mijn vader geboodschapt heeft”, enz. U vindt hier dus de woorden verkondigen en boodschappen. We zeiden niet altijd, echter is dit woord in het Oude Testament vaak van geestelijke betekenis, zelfs heeft het een diep geestelijke strekking. En dan denken we o.a. aan de bekende tekst uit Jes. 52 : 7: „Hoe liefelijk zijn de voeten desgenen, die het goede boodschapt”, en Jes. 61 : 1: „De Heere heeft Mij gezalfd om een blijde boodschap te brengen”.

Wanneer we deze tekst verder lezen, wordt ons duidelijk wat evangeliseren is, namelijk: „om gevangenen vrijheid uit te roepen en de gebondenen opening der gevangenis”.

Evangeliseren bedoelt te voorzien in de nood der ziel. De ziel, die voor een eeuwigheid geschapen is en waarvan het verlies zo onuitsprekelijk groot is. En daarom is evangeliseren een blijde boodschap brengen: „Neigt uw oor en komt tot Mij, hoort en uw ziel zal leven”, Jes. 55 : 3.

Want is het geen blijde boodschap voor hen, die de dodelijke kwaal van hun ziel, door ontdekking des Geestes, hebben leren inleven, te mogen horen uit Gods Woord: „Wij getuigen en verkondigen ulieden dat eeuwige leven, dat bij de Vader was en ons is geopenbaard”, 1 Joh. 1 : 2, zie ook Joh. 1 : 2. Evangeliseren is: hen die in duisternis gezeten zijn te boodschappen, te verkondigen, dat: „God een Licht is en gans geen duisternis in Hem is”. We leren ook uit 1 Joh. 1 : 1-3 dat de verkondiger, die dus evangeliseert, Hemi, Die hij verkondigt, moet kennen: „Hetgeen wij aanschouwd hebben en ons is geopenbaard”, en dat hij gemeenschap heeft met Die, Die hij verkondigt.

Het evangeliseren betreft dus niet de stoffelijke belangen, hoewel er helaas velen zijn die

juist daar de nadruk op leggen, namelijk op kleding, voedsel, onderdak, een menswaardig bestaan, lotsverbetering, kortom: medemenselijkheid. Het is alsof de mens geen ziel meer heeft, of een goed dóór de wereld komen (niet hoe men er uit komt) de hoofdzaak is. Ondanks een verkondigings-activisme weet men met het evangelie geen raad, weet men niet wat evangeliseren is zoals de Schrift het leert.

Evangeliseren is te prediken de bekering en vergeving der zonden, Luk. 4 : 47. Bekering en vergeving is de inhoud van de evangelisatie en dit moet geschieden in Zijn Naam, Hij roept tot dat werk en Hij bekwaamt ook daartoe. Evangeliseren is een naar de mens toegekeerde prediking, want hij wordt aangesproken in de ware toestand waarin hij verkeert, namelijk in zonde en ellende. En daarom is het geen evangelie náár de mens, want hij wil, zonder ontdekkend Geesteslicht, niet erkennen dat hij een verloren mens is. Daarom is evangeliseren ontdekkend prediken, doch ook te wijzen op de weg ter ontkoming in Christus Jezus, Die de inhoud van het Evangelie is.

Omdat velen de boodschap des heils niet verstaan en deze dus ook niet aan anderen kunnen brengen, wordt de medemenselijkheid — waarbij vaak de nood van de ziel verzwegen wordt — benadrukt en beoefend als evangelisatie.

Een oude methodist zei eens: als ik vroeger er op uit trok en de mensen vroeg naar hun maatschappelijk welzijn, kreeg ik meerdere malen ten antwoord: dat is eigenlijk uw taak niet, u moet evangeliseren, u moet onderwijzen in de dingen, die het eeuwige leven aangaan, daar gaat het om. Nu is het omgekeerd, zei hij, want als ik nu over zaken van dood en leven wil spreken, antwoordt men mij: dat is niet zo belangrijk, de hoofdzaak is dat wij en onze kinderen te eten en te drinken hebben, dan zijn we dankbaar. We zouden zeggen: in deze lijn beweegt zich al meer de evangelisatie. Het stoffelijke gaat voorop, terwijl evangeliseren toch bedoelt een verlossend antwoord te geven op de vraag: hoe kom ik met God in een verzoende betrekking?

Evangeliseren betekent: de weg tot verlossing te ontsluiten uit Gods Woord, de mens te beëvangelen. Evangeliseren wil zeggen: Christus prediken, „en men kan Christus niet prediken”, heeft Ds. W. L. Tukker eens opgemerkt, „of men moet de bekering en de vergeving der zonden prediken”.

Die daar iets van geleerd hebben, gaan ook verkondigen uit liefde tot Hem, Die de dichter

van psalm 40 profetisch aanwijst: „Ik boodschap de gerechtigheid — de door Christus aangebrachte gerechtigheid — in de grote gemeente; zie, mijn lippen bedwing ik niet; Heere, Gij weet het”.

Gods gunstgenoten zeggen wel: ik ben arm, nooddruftig en ellendig, toch kan ik niet nalaten U groot te maken, want Gij zijt mijn Hulp en Bevrijder.

Hoewel niet geroepen zijnde tot het ambt der bediening, doch ambtelijk in de genade staande, zingt de ware Sioniet: „Komt, luistert toe gij Godsgezinden, hoort, wat Hij mij deed ondervinden, wat Hij gedaan heeft aan mijn geest”.

Ook dit evangeliseren wordt niet zo vaak meer gehoord, het fijne goud is zo verdonkerd, de dochter Sions gaat zwijgend in het zwart, omdat haar sieraad is weggenomen.

R.

A.B.

Uit de praktijk

29.

Op een avond in 1940 zouden wij twee gezinnen gaan bezoeken. Op weg daarheen informeerde mijn ambtsbroeder of ik deze mensen al meer ontmoet had en of ik hen een weinig kende. Ik antwoordde daarop: Ik ken die mensen wel van aanzien, maar ik weet niet of die mensen van binnen zijn zoals zij van buiten schijnen; het zijn trouwe kerkgangers en onbesproken van wandel. We zullen maar proberen om ze aan het spreken te krijgen, misschien valt het nog wel mee.

Aangekomen bij de woning van het eerste gezin viel het ons op, dat we zeer koel werden ontvangen. Men kan het soms zo gauw merken of het bezoek gewenst is of niet; het beste is dan maar te doen of men niets merkt. Mijn ambtsbroeder begon een gesprek over de tijdelijke omstandigheden, waarin deze mensen verkeerden, en informeerde heel minzaam naar de onderlinge verhoudingen in het gezin.

Maar het scheen of deze mensen een verbond gemaakt hadden om in alle delen te zwijgen, er werd niet anders geantwoord dan met ja of neen, zodat mijn vriend al gauw de moed begon op te geven, waarop wij het woord overnamen. Maar wat wij ook bespraken over tijdelijke of geestelijke zaken, of wij de ernst des levens, de noodzakelijkheid der bekering, of het groot geluk van Gods volk naar voren brachten, we kregen niets los, men bleef zwijgen van alle kanten, zodat ten laatste, na aangedrongen te hebben om het ene nodige voor tijd en eeuwigheid te zoeken, onze vriend voorstelde om met gebed te eindigen en dan te vertrekken.

Op weg naar ons tweede bezoek gevoelden wij beiden behoefte om over het afgelegde bezoek van gedachten te wisselen. Zo heb ik het nog nooit beleefd, zei mijn kollega, het was of je tegen de muren zat te praten. Noch het één, noch het ander gaf enige merkbare indruk. Probeer zulke geesten maar eens te peilen. Ik hoop, dat we het straks wat beter mogen treffen. Nu waarde broeder, ik vrees, dat het daar ook niet zo goed zal gaan. Ik heb van buitenaf wel eens gehoord, dat die vrouw ook niet zo makkelijk is, maar laten we het maar afwachten hoe het is.

Aangekomen aan de woning werden wij zeer vriendelijk ontvangen door de vader van het gezin, en al spoedig konden we met elkaar spreken over de noodzakelijke dingen, die gekend moeten worden, zal het wel zijn. Wij vonden hier wel een open oor als het ging over dood en leven en over de verloren staat van de mens. Wij hoorden deze man verhalen van uitreddingen uit tijdelijke noden, en dat is op zichzelf al groot, maar toen wij op die dingen een weinig ingingen, moest hij eerlijk bekennen, dat deze dingen hem niet als een verbrokene van hart onder God hadden gebracht. Op 's mans uitwendig leven was niets te

zeggen. Hij was ijverig voor zijn gezin en werk en een zeer getrouw kerkganger, maar hoewel hij verstandelijk moest zeggen, dat al deze dingen tekort zijn voor de eeuwigheid en wel overtuigd was van de noodzakelijkheid van bekering, miste hij toch voor zichzelf alles wat nodig is gekend te worden. Deze man was openhartig tegenover ons, hij werkte niet met vergoelijkingen, wat men ook wel eens kan opmerken. Om het eenvoudig te zeggen: Hij zag het goed liggen, maar miste het noodzakelijkste.

Terwijl wij zo met de man spraken, zat zijn vrouw wel te luisteren, maar wij konden geen tekenen van instemming waarnemen, dus begonnen wij ook haar in een persoonlijk gesprek te betrekken, en hebben haar gevraagd hoe zij aangaande deze dingen stond, daar het toch voor ieder persoonlijk er op aan komt hoe onze verhouding tegenover de Heere is, want hoewel de verhouding in een huwelijk zeer goed en teer kan zijn, zo komt er toch eens een tijd van scheiden, en zullen wij elkander moeten loslaten, daar we alleen komen te staan voor onze Schepper. En zal het dan goed met ons gesteld zijn? Heeft er in ons leven een omkeer plaats gehad, dat we als verloren schepselen onze Schepper te voet zijn gevallen, want die dat ondervonden heeft, weet daar van. Wat denkt u er van? Dat vertel ik u niet, dat houd ik voor mezelf, was haar antwoord. Zo vrouw, u zei zoëven: Dat staat wel goed, maar als er nu eens een Goddelijk werk in u geopenbaard en er voor u een mogelijkheid om zalig te worden was geopend, zou u dan kunnen zwijgen van de goeddadigheid des Heeren? Zouden dan de stenen niet gaan spreken?

Man, houd maar op, want ik zeg niks. Daar heeft een ander niet mee te maken. Het is bij de mensen toch nooit goed. Ho even, vrouw, het gaat er eerst niet om wat de mensen ervan zeggen, maar wat zegt de Heere ervan, en weet Hij ervan? Laat me toe om op te merken, dat wij hier niet anders gesproken hebben dan de Heere ons in Zijn Woord voorschrijft, en wanneer de Heere een goed werk begonnen is in een zondaarshart, zou dat dan maar altijd verborgen kunnen blijven? O als een ziel in zijn ellende een oog krijgt buiten zichzelf, dat er voor zulk één nog redding mogelijk is, zal hij dan te allen tijde zwijgen? Daar dit zo wonderlijk groot is, dat er voor hem nog zaligheid mogelijk is, dan kan naar zijn gedachte wel heel de wereld zalig worden. Vrouw, we zijn hier niet gekomen om te kritiseren, maar wel om te vragen en te luisteren of er zegen mag rusten op de bediening van het Woord, of dat Woord door de Heilige Geest kracht doet op de harten en of daar de vruchten van ondervonden worden. Hetgeen wij vanavond besproken hebben over het diep verderf, waarin wij verkeren, dat wij zo diep schuldig staan voor de Heere, daar moet toch wat van gekend worden. Kennen wij daar niets van en we menen op God te hopen, dan is onze hoop ijdel. Allerwegen in het Woord worden wij gewezen op onze rampzalige staat van nature, en derhalve lezen wij, dat wij zullen weten uit welk een staat wij verlost zijn, daarom is het zo noodzakelijk, dat we leren kennen onze verloren staat voor de eeuwigheid en hoe wij daaruit verlost worden, opdat wij onszelf niet bedriegen. Daarom, vrouw, na hetgeen u gezegd hebt, geven wij graag in overweging om toch te onderzoeken of het van binnen recht ligt tussen de Heere en uw ziel. Wij mensen zien maar tegen de buitenkant aan, maar de Heere ziet het hart aan.

Wij hebben na veel spreken dit gezin verlaten. Op weg naar huis zeiden we tot elkander: Wat is het toch een moeilijke avond geweest, en wat is het erg als een mens vastgelopen is op een klip van eigenwaan en inbeelding, en meent het bij het rechte eind te hebben, en dat zonder grond, dewijl het geen dageraad zal hebben als het niet is naar het Woord.

Als je zulke bezoeken meemaakt, zou je er een punt achter zetten, zei mijn kollega, maar eer we gingen scheiden, hebben we toch maar weer een afspraak gemaakt voor de volgende keer, zo de Heere wilde.

J. van Heteren

Voor de jeugd

Beste jongelui!

Ik kom nog maar eens terug op die twaalfkantige brief, die me al eerder stof tot schrijven gegeven heeft en dat ook nu weer doet, omdat er zoveel dingen in staan die niet alleen voor de schrijfster van betekenis waren, maar voor jullie allemaal.

Het punt waar het nu over gaat, is de zondagsheiliging. Zij konstateerde, dat het in ons land daar zo slecht mee gesteld is en het wordt er niet beter op. Wel minder. De massa gaat nooit naar de kerk. Inderdaad, Nederland is ver op weg om geheel ontkerstend te worden, dat is om in het heidendom terug te vervallen. Als men ziet wat er zondags op de weg zit (rijdt) dan is dat gewoon beangstigend. Als men daar dan tegenover stelt die enkeling, die nog naar de kerk gaat, dan vraag je je wel eens af: Zou er op den duur nog wel een kerk overschieten? Nu behoeft men vanuit geloofsstandpunt over deze vraag geen zorg te hebben. Want God houdt, naar het aloude woord van Luther, Zijn kerk in stand. En dan mag de hel vrij woeden. Gezeten aan Gods rechterhand, zal Hij (de Koning Jezus Christus) haar wel behoeden.

Anderzijds, wanneer het van des mensen kant bekeken wordt, dan is er met recht plaats voor de vraag: waar gaat het met de kerk heen? Velen toch die in de kerk gedoopt zijn, keren de kerk de rug toe.

Dat is een gang van zaken die meestal procesmatig verloopt. Eerst moest men tweemaal per zondag naar de kerk. Maar dat is te veel gevraagd. Je kunt de gehele dag wel in de kerk zitten, zo overdrijft men dan om een goede basis te vinden voor het éénmaal gaan. Die basis is er trouwens niet. Ik heb wel jongemensen ontmoet die zeiden: waar staat het in de Bijbel, dat je twee keer naar de kerk moet? Ja, dat staat in de Bijbel, voor zover ik weet, nergens. De Heere houdt in Zijn dienst niet van dwangarbeiders. Die moeten! Dat valt altijd zwaar.

De Heere houdt in Zijn dienst van vrijwilligers. Die mogen! En dan valt het niet zwaar. Want Gods geboden zijn niet zwaar. Zijn juk is zacht en Zijn last is licht. Maar dat geldt dan voor de liefhebbers des Heeren. Die zeggen met David:

Eén dag is in Uw huis mij meer;
Dan duizend waar ik U ontbeer.
'k Waar liever in mijns Bondsgods woning
Een dorpelwachter, dan gewend
Aan d' ijd'le vreugd in 's bozen tent.

Kijk, als het nu zo ligt, dan heeft men er geen moeite mee om 's zondags tweemaal naar de kerk te gaan. Dan is het ook niet gauw te koud, of te heet, of te nat, of te ver. Dan gaat men er allicht door.

Ik ga naar de kerk als ik er behoefte aan heb, zo merkt iemand op. Dat klinkt erg mooi. Behoeft om naar de kerk te gaan, dat is nog al wat. Ik denk, dat deze opmerker heel weinig behoefte heeft en daarom niet zal gaan. Hij kan voor zijn geweten(?) ook rustig thuisblijven. Want hij heeft geen behoefte. En zonder behoefte naar de kerk gaan, is een zinloze zaak.

Ik zou deze opmerker willen vragen, of hij ook altijd uit behoefte naar zijn werk gaat. En dan zal het antwoord wellicht luiden van: dat ook niet. Maar dat moet nu eenmaal. Dat is plicht. Men komt dan tegenover mensen zijn plichten wel na. Doet men dat niet, dan moet men er de gevolgen van ondervinden.

Dat de mens ook tegenover God verplichtingen heeft, schijnt heel velen maar moeilijk aan het verstand te brengen zijn. De verplichtingen tegenover God wegen veel zwaarder dan de verplichtingen tegenover mensen. Komt men z'n verplichtingen tegenover God niet na, dan moet men daar ook de gevolgen van dragen. En die zijn schadelijk voor lichaam en ziel. Want God laat niet met Zich spotten. Zo zij ontheiligen, wat Ik heb voorge-

schreven (plichten); zo mogen zij gewis voor Mijn straffen beven.

Als elke kerkganger elke zondag f 25,- kreeg dan puilden de kerken uit, allemaal. En nu kan men er veel méér krijgen. De Heere wil daar vergeving van zonden schenken en een recht op het eeuwige leven. En..... wie komt daar op af? Er zijn er, naar die maatstaf gemeten, bepaald niet veel, die daar behoefte aan hebben.

Met het bovenstaande willen we natuurlijk niet zeggen, dat het met kerkgaan zonder meer te verdienen is. Want de zaligheid is niet te verdienen, ook niet met trouw naar de kerk te gaan.

We willen alleen maar zeggen, dat het naar de kerk gaan, behoefte of geen behoefte, zonder meer een kwestie van plicht is. Plicht tegenover God. En dan is het naar de kerk gaan de weg waarin de Heere Zijn genade wil schenken. Ook aan jongemensen, ja, juist aan jongemensen. Want men komt in de kerk onder het gehoor van het Woord Gods. En het geloof is volgens Rom. 10, altijd nog uit het gehoor.

Lydia bevond zich (Hand. 16) op de plaats waar het gebed placht te geschieden. Waar men dus gewoon was samen te komen om de Heere te dienen. De Heere heeft dat aan haar hart gezegd. Want Hij opende haar hart, zodat zij acht gaf op datgene wat van Paulus gesproken werd. Menig hart is onder de verkondiging van het Woord al geopend geworden en het werd die kerkgangers tot een eeuwige zegen.

Dan is het ook geen kwestie meer van een- of tweemaal, maar dan wordt Gods dienst een liefdedienst. Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrot. Zeggen jullie dat ook wel eens met je gehele hart?

Want als men om te beginnen, geen zin heeft om tweemaal te gaan, dan wordt het al gauw eenmaal. En als men zover is, dan is het maar één stap meer en men gaat helemaal niet meer. Men wordt dan een gedoopte heiden. Vreselijk!

Hoe moet ik nu verder de zondag doorbrengen? Menig jong mens vindt de zondag maar een kweldag. Menig ouder zegt: ik zal blij zijn als het weer maandag is. Want die zondag, met al die jongens, je krijgt er wat van.

Uit de praktijk is me bekend hoe moeilijk de dingen liggen. Ik kan natuurlijk zeggen: als men er zo over denkt, is er iets niet in orde. En dat is dan ook zo. Maar bij welk mens is nu alles altijd netjes in orde? Men moet wel een uitgesproken farizeër zijn, om te denken dat men dat hier ooit bereiken zal. Een mens blijft altijd een mens, onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad, uit en van zichzelf, en dan dikwijls niet het minst op de zondag.

Toch ben ik voor een strenge zondagsopvatting. Ik zie maar graag de schapen, de lammeren inbegrepen, achter het hek. Want als des zondags het hek van de dam gaat, dan weet ik niet waar de schapen blijven. Niet, dat ze binnen de omheining geen kwaad doen. Maar men kan er toch voor nog groter kwaad door bewaard worden.

Mijn briefschrijfster schreef, dat ze zich 's zondags nooit verveelde. En dat zou ik toch aan onze jonge mensen door willen geven. Zij gaat altijd trouw naar de kerk. Verder leest ze veel, lost bijbelse raadsels op en als ze 's avonds naar bed gaat, dan leest ze uit de Bijbel of een ander stichtelijk boek. Overdag leest ze geen prullen. Ik schrijf er dit expres bij, omdat er tussen lezen en lezen natuurlijk een groot verschil is.

Ik zou dit patroon al onze jongemensen wel aan willen bevelen. Iemand, die dan eerlijk met zijn ziel voor God blijft omgaan, wordt daar beslist geen farizeër van, als u dat zou denken. Integendeel. Het is de weg bewandelen, die de Heere wil dat we gaan zullen. En wat staat er dan ook weer in Gods Woord? En wie zijn weg wel aanstelt, die zal Ik Gods heil doen zien. Psalm 50 : 23b.

Dus, jongens en meisjes, ik moet weer gaan

eindigen, maar houdt dit altijd voor ogen, dat in het houden van Gods geboden groot loon is.

Dus krijg ik van mijn plicht,
O God, een klaar bericht.
Wat is 't vooruitzicht schoon!
Hij, die op U vertrouwt,
Uw wetten onderhoudt,
Vindt daarin grote loon.

Zullen jullie het nooit vergeten!

Hartelijke groeten van je aller vriend

Ds. H. C. v.d. Ent.

Ingezonden

VERENIGING VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS OP REFORMATORISCHE GRONDSLAG GEVESTIGD TE AMERSFOORT

Goedgekeurd bij Kon. Besluit d.d. 14 februari 1966 onder no. 67.

Hiermede bericht het bestuur dat bovengenoemde vereniging inmiddels rechtspersoonlijkheid heeft gekregen en dat de aanvraag voor de scholengemeenschap, in zich verenigende een lyceum, een school voor mavo en een school voor havo, bij het ministerie is ingediend en ook in behandeling is genomen. De verwachting is, dat deze school zal worden opgenomen in het scholenplan van 1971.

Op de ledenvergadering van 13 april 1969 werd uit de Geref. Gemeenten, de Herv. Kerk (Ger. Bond), de Chr. Geref. Kerk, de Geref. Gemeenten in Ned. en Oud Geref. Gemeenten het volgende bestuur gekozen:

Ds. J. van Haaren, Amersfoort, voorzitter (Ger. Gem.); Ds. C. Harinck, Utrecht, 2e voorzitter (Ger. Gem.); L. Snoek, Amersfoort, 1e sekretaris (Oud Geref. Gem.); G. v. Dijkhuizen, Amersfoort, 2e sekretaris (Ger. Gem.); J. de Jongste, Barneveld, 1e penningmeester (Ger. Gem. in Ned.); Ir. L. A. Jansen, Ede, 2e penningmeester (Ger. Gem.); Ds. J. v.d. Haar, Achterberg, algemeen adjunkt (Ned. Herv.). Overige leden: J. v. Kranenburg, Utrecht (Ger. Gem.); Ds. S. de Jong, Houten (Ned. Herv.); Ds. B. Haverkamp, Nijkerkerveen (Ned. Herv.); Ds. M. Baan, Zeist (Chr. Ger. Kerk); Ds. N. de Jong, Driebergen (Chr. Ger. Kerk); Ds. W. Heerma, Utrecht (Chr. Ger. Kerk).

Zij, die zich als lid van deze vereniging op willen geven, kunnen dit doen bij één van bovenstaande bestuursleden, terwijl giften gestort kunnen worden op giro nr. 175.62.18 t.n.v. de penningmeester der vereniging gevestigd te Amersfoort, p/a Mettenbrinklaan 2, Barneveld.

Boekbespreking

Ds. Charles Haddon Spurgeon: *Het lied der liederen*. Uitgave van Drukkerij-Uitgeverij N.V. „De Banier”, Vianen.

Dit boek bevat achtendertig preken over het Hooglied van Salomo. Het werk is uit het Engels vertaald door J. W. van Straaten. Het is geheel opnieuw gezet in hedendaagse spelling (geen fotodruk) met duidelijk, leesbare letter, gedrukt op helder wit houtvrij papier, 628 pagina's, royaal gebonden in fraaie linnen band. Het kost f 33,80.

Spurgeon laat zijn bijzondere liefde voor het Hooglied duidelijk uitkomen. Hij zegt b.v. in zijn inleiding op een preek over Hooglied 1 : 7: „Ik vertrouw, dat gij overtuigd zult zijn van de kostelijkheid van elk woord des Heeren en dat gij ook inzonderheid van dit boek zegt: het is kostelijker dan goud, ja, dan veel fijn goud, zoeter dan honing en honingzeem. Dit boek is het binnenste heiligdom van de tempel der waarheid. We zien het aangezicht van onze Zaligmaker bijna op elke bladzijde van de Bijbel, maar hier zien we Zijn hart en voelen we Zijn liefde tot ons”.

De preek over Hooglied 1 : 13 begint Spurgeon als volgt: „Er zijn godgeleerden, die er aan twifelen of Salomo's Hooglied wel geïnspireerd is door de Heilige Geest. Ook zijn er, die het slechts beschouwen als een oosters minnelied, terwijl weer anderen er niet uit durven preken om zijn verheven, dichterlijk karakter.

Zo wordt één der voortreffelijkste gedeelten van Gods Woord ter zijde geschoven en de ware oorzaak daarvan is, dat de geestelijke zin ervan niet zo gemakkelijk is te vatten. Dit lied behoort tot het hoger geestelijk leven en voor ongeestelijke oren is er niets bekoorlijks aan. We staan hier op heilige grond, die we niet onvoorbereid mogen betreden. „Trek uw schoenen van uw voeten, want de plaats, waarop ge staat, is heilig land!” Zo klinkt ook hier de waarschuwend stem ons tegen.

De historische boeken des Bijbels zou ik kunnen vergelijken bij de voorhof des tempels; de evangeliën, de brieven en de Psalmen brengen ons in het heilige, maar het „Lied der liederen” is het Heilige der heiligen, dat voor vele gelovigen nog

door het voorhangsel is afgesloten. Niet alle gelovigen is het vergund hier binnen te treden, want niet allen hebben het gebracht tot de heilige geloofsgemeenschap en het gemeen-zame liefdeleven met de hemelse Bruidgom”. Hiermee hebben we al voldoende gezegd. Spurgeon is genoegzaam bekend. We behoeven daarom niet nader op dit werk in te gaan. Het is een werk, dat we van harte willen aanbevelen. De Heere moge het zegenen voor velen.

B

Lees deze boeken

W. Teellinck, SOLILOQUIUM, in hedendaags Nederlands herschreven door Ds. J. v.d. Haar. Prijs f 6,50 en 4 pct. BTW.

W. Teellinck, Timotheüs, in hedendaags Nederlands herschreven door Ds. J. v.d. Haar. Prijs f 6,50 en 4 pct. BTW.

Hugo Binning, ETTELIJKE GRONDEN VAN DE CHRISTELIJKE RELIGIE. Prijs f 25,50 (inklusief BTW).

Verkrijgbaar bij de

**Stichting
Protestantse Periodieke Pers
(SPPP)**

Amstelkade 26, Uithoorn, of bij uw boekhandel.

Op verzoek van de vele zendingsvrienden uit het gehele land hoopt de

Stichting Rhodesia Zending

D.V. op

ZATERDAG 6 SEPTEMBER a.s.

EEN ZENDINGSBIJENKOMST

te houden in gebouw „TIVOLI” te Utrecht.
Aanvang 10.30 uur v.m.

Op deze bijeenkomst zal gesproken worden over de ZENDINGSOPDRACHT het EVANGELIE te brengen aan: alle naties en geslachten EN TAAL en volk. Openbaring 14 : 6 en 7.

Spreekers hopen te zijn:

Opening door de voorzitter.

Ds. E. du Marchie van Voorthuysen te Urk,

Ds. T. H. Brown te Londen,

sekretaris van het „Trinitarian Bible Society”, een Engels bijbelgenootschap te Londen met dezelfde grondslag als de Stichting Handhaving Statenvertaling in Nederland. Er is nauw kontakt tussen dit Londense bijbelgenootschap en de orthodoxe Gereformeerde gezindte in Nederland.

Ds. A. Uitslag te Oldemark.

Zending J. D. van Woerden uit Rhodesia hoopt te kunnen spreken over de Bijbelver-spreiding in Rhodesia.

Slotwoord.

VLAARDINGEN — JOH. CALVIJNSCHOOL

Gevraagd per 12 aug. a.s. of zo spoedig mogelijk daarna een

ONDERWIJZER(ES)

Vaste betrekking. Eventueel voor kortere tijd. Incl. en soll. z.s.m. aan dhr. L. Vogel, h.d.s., Mr. Verschuurstr. 82, Vlaardingen. Telef. 010-346522.

STICHTING REFORMATORISCHE PUBLIKATIE TE DRIEBERGEN

★

Ieder die het wel meent met ons christelijk volksdeel en die de deformatie en het neo-calvinisme wil bestrijden, kan zich hieronder opgeven als abonnee en/of propagandist. Reeds duizenden abonnees zijn binnengekomen. Doet u ook mee? Zoveel te eerder kan een zuiver positief reformatorisch dagblad verschijnen, dat zal ingaan tegen de verderfelijke geest van deze tijd.

BON

Ondergetekende

Naam:

Adres:

Woonplaats:

x geeft zich bij voorbaat op als abonnee

x geeft zich op als propagandist

(doorhalen hetgeen niet gewenst)

Bon in enveloppe te verzenden naar Heicop 6, Kockengen. Het adres van de propaganda-kommissie Stichting Reformatorische Publikatie.